

SWEDISH B – STANDARD LEVEL – PAPER 1 SUÉDOIS B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 SUECO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Tuesday 13 May 2014 (morning) Mardi 13 mai 2014 (matin) Martes 13 de mayo de 2014 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET - INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for paper 1.
- Answer the questions in the question and answer booklet provided.

LIVRET DE TEXTES - INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS - INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEXT A

FINLANDSSVENSKT FILMCENTRUM

VÄLKOMMEN PÅ EFTIS*BIO

Välkommen på bio denna vår! Luckan och Finlandssvenskt filmcentrum bjuder eftisar på visning av filmerna Äppeltjuvarna och Tsatsiki, morsan och polisen. Filmerna är svenskspråkiga och lämpar sig speciellt bra för barn i eftisåldern. Filmerna visas på Verandan i Luckan (Simonsgatan 8, Helsingfors) och det är fritt inträde.

torsdag 1.3 kl. 14-15.40 Tsatsiki, morsan och polisen

tisdag 27.3 kl. 14-15 Äppeltjuvarna

torsdag 12.4 kl. 14-15.40 Tsatsiki, morsan och polisen

tisdag 24.4 kl. 14-15 Äppeltjuvarna

(OBS! Max 30 personer/visning)

Tsatsiki, morsan och polisen (Ella Lemhagen, Sverige) längd 94 min

Denna älskade film baserar sig på de lika omtyckta böckerna om Tsatsiki som Moni Nilsson-Brännström skrivit. Filmen handlar om den 8-årige pojken Tsatsiki som växer upp med sin mamma hemma i Sverige. Han har aldrig träffat sin grekiske pappa, men längtar efter att få göra det. Efter många om och men går mamma med på att resa till Grekland för att uppfylla Tsatsikis önskan. Väl i Grekland får Tsatsiki äntligen träffa sin egen pappa, men inser också till slut varför föräldrarna valt att leva sina liv på olika håll.

Äppeltjuvarna (Anna Maria Jóakimsdóttir Hutri, Finland) längd 50 min

En finlandssvensk barnfilm om 7-årige Arthur som är van att bo på tumanhand med sin pappa och plötsligt blir medlem i en storfamilj då pappa blir kär i trebarnsmamman Linda och hela gänget flyttar in hos Arthur. Med i lasset följer också den jämnårige Gustav som Arthur inte alls kommer överens med. Barnen blir dock snart gemensamt anklagade för äppelstöld och måste samarbeta för att ta reda på vem som egentligen ligger bakom dådet. Det blir ett äventyr som till slut sammanför den nya familjen.

http://www.filmcentrum.fi

^{*} eftis: eftermiddagshem (motsvarande "fritis" i Sverige som står för fritidshem)

TEXT B

Allemansrätten

I Sverige får alla vara i naturen, även i områden som någon annan äger. Detta kallas allemansrätt och är en viktig del i den svenska kulturen. Du använder dig av allemansrätten när du går en promenad i skogen, paddlar kajak, klättrar eller sitter på en sten och tänker. Den betyder också att vi måste vara försiktiga och inte störa andra människor eller djur.

Det här får du göra i den svenska naturen:

- Gå, cykla och rida och vara nästan överallt i naturen. Men inte för nära boningshus. Om du öppnar en grind måste du stänga den bakom dig.
- Gå, cykla och rida på privata vägar.
- Tälta en natt. Vill du tälta längre tid måste du fråga den som äger marken.
- Bada, åka båt och gå iland, men inte nära boningshus.
- Plocka blommor, bär och svamp.
- Du får göra upp en liten eld om du är försiktig. Elda inte direkt på en berghäll, den går sönder. Det är bäst att göra upp en eld där det finns en särskild plats för eldning. På sommaren är det ofta förbjudet att elda. Fråga din kommun vad som gäller.

Men:

- Du får inte köra bil, motorcykel eller moped i naturen. Du får heller inte köra på stigar, parkvägar eller i motionsspår.
- Du får inte elda om det är mycket torrt väder eller blåser hårt. Då kan elden sprida sig.
- Du får inte ta eller skada träd och buskar.
- Kasta inte skräp. Burkar, glas, plast och annat skräp kan skada djur och människor.
- Du får inte jaga, störa eller skada djur. Det är också förbjudet att ta fågelägg eller röra djurens bon eller ungar.
- Hundar får inte vara lösa i naturen under tiden 1 mars–20 augusti. Då har djuren ungar. En lös hund kan skrämma och skada djuren.

www.naturvardsverket.se

10

5

15

20

25

5

10

GP Männen tar mycket plats i trafiken

Männen är inte bara större miljöbovar i trafiken än kvinnor. De tar mycket mer plats också. Ett problem som börjar uppmärksammas i trafikplaneringen.

Att mäns och kvinnors resvanor skiljer sig åt är ingen nyhet. Det är ett faktum att män reser längre sträckor än vad kvinnor gör och att de oftare använder bil. Kvinnor däremot åker oftare buss eller går när de ska förflytta sig.

Ökad miljökostnad

Malmö stad lät trafikkonsulterna Tricvector utreda vad som skulle hända om stadens alla kvinnor började resa som männen. Man fann att det skulle betyda en dramatisk ökning av utsläpp av koldioxid och partiklar, en ökad miljökostnad med 300 miljoner.

Och att bilarna skulle behöva betydligt mer plats i staden.

Bilar tar betydligt mer plats än vad bussar, tåg, cyklar och ytor för gångtrafikanter gör. Det är ett värde man ofta förbiser, men det är ett faktum som gör att många städer måste anstränga sig för att förändra invånarnas resmönster.

Kvinnligt resande

Om Malmös kvinnor började resa som männen skulle det krävas ytterligare 200 Möllevångstorg för att få plats med bilarna, en markyta som uppskattningsvis kostar 800 miljoner kronor. Möllevångstorget är ungefär lika stort som andra centrala torg i svenska städer. En person som färdas i bil tar nämligen 10 gånger större plats än om han eller hon skulle åka med buss och 20 gånger så stor som om man väljer att gå.

[-X-] hur mycket påverkar ojämlikheten i arbetslivet resorna? [-25-] kvinnor hade lika mycket chefs- och toppjobb [-26-] männen, skulle kvinnor [-27-] byta buss, promenader och cykel

25 **[– 28 –]** bil i högre grad?

www.gp.se

TEXT D

10

15

20

ur Astrids klokbok

(En bok med citat av Astrid Lindgren själv och ur hennes böcker)

Luffarna var ett stycke av vår barndom, vart tog de vägen? Vi hade luffare* på höskullen nästan varje natt. De kom i kvällningen och köpte sig lite mjölk och bröd, och vi stirrade på dem, där de stod innanför köksdörren, tänk att det fanns folk som inte bodde nånstans, som bara gick och gick! Tysta och beskedliga var de flesta, en del var glada och pratsamma, några var arga och påstridiga och skrämde oss från vettet genom att dra kniv. Med luffarna drog ett sus av äventyret in i vår bondvärld.

Samuel August i Sevedstorp och Hanna i Hult

Jag minns hur fruktansvärt det var när man kom underfund med att man inte kunde leka längre. Jag minns det så tydligt. Prästens dotterdotter lekte vi alltid med när hon kom till Näs på ferierna. Men en sommardag när hon kom och vi skulle börja leka i vanlig ordning, så upptäckte vi plötsligt att vi inte kunde leka längre. Det gick bara inte.

Det kändes fånigt och sorgligt, för vad skulle vi göra när vi inte kunde leka? Vi var väl tolv eller tretton då och då var barndomen slut.

Astrid Lindgren i TV-program 1986

25 Tonåren var som ett tillstånd bara, tonlöst och livlöst, jag var ofta melankolisk. Sen tyckte jag som de flesta tonåringar att jag var så ful, och aldrig var jag förälskad heller som alla andra alltid var.

Astrid Lindgren – en levnadsteckning

30 Plötsligt flög en dyster skugga över Tommys ansikte.

"Jag vill aldrig bli stor", sa han bestämt.

"Inte jag heller", sa Annika.

"Nä, det är inget att stå efter", sa Pippi.

35 "Stora människor har aldrig nånting roligt. Dom har bara en hoper tråkigt arbete och fåniga kläder och liktornar och kumminalskatt."

"Kommunalskatt heter det", sa Annika.

"Ja, samma smörja är det i alla fall", sa Pippi.
"Och så är dom fulla av vidskepligheter och
galenskaper. Dom tror att det ska hända en
stor olycka, om dom råkar sticka kniven i
mun när dom äter och sånt där."

Pippi Långstrump i Söderhavet

Astrids klokbok (1997)

^{*} luffare: person som saknar bostad och går från by till by